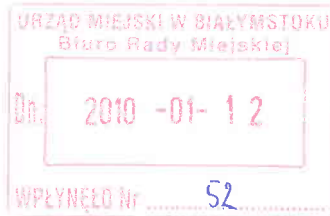

PREZYDENT MIASTA
BIAŁEGOSTOKU

Białystok, 2010-01-11

BFE.7020-4-49/09/10

Pani
Alicja Biały
Radna Rady Miejskiej Białegostoku

W odpowiedzi na Pani interpelację z dnia 4 grudnia 2009 roku, w sprawie planowanej budowy zakładu termicznego unieszkodliwiania odpadów komunalnych w rejonie ulicy gen. Wł. Andersa w Białymstoku, poniżej przedstawiam odpowiedzi na poszczególne pytania.

Ad 1.

W odniesieniu do zasięgu terytorialnego projektu: Zintegrowany System Gospodarki Odpadami dla Aglomeracji Białostockiej przetarg na wyłonienie wykonawcy Raportu oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia inwestycyjnego-budowa Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Białymstoku został ogłoszony na podstawie przygotowywanego w latach 2007-2009 studium wykonalności projektu, który swym zasięgiem obejmował cztery gminy: Białystok, Choroszcz, Juchnowiec Kościelny oraz Michałowo. Zasięg projektu był również zgodny z obowiązującym Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego (dalej: PGO). Rozszerzenie zasięgu terytorialnego projektu zostało podyktowane prowadzonymi pracami nad aktualizacją Planu Gospodarki Odpadami, której dokument podlega co 4 lata. Kilukrotne konsultacje założeń nowego PGO prowadzone od maja 2009 r. i konieczność przyporządkowania wszystkich gmin do poszczególnych Zakładów Zagospodarowania Odpadów (dalej: ZZO) sprawiły, iż do ZZO Hryniewicze zostały przyłączone kolejne gminy. Ostatecznie w zaktualizowanym PGO na terenie województwa podlaskiego wyznaczono 6 Zakładów Zagospodarowania Odpadów, które swym zasięgiem obejmują wszystkie gminy województwa. Przy tworzeniu ZZO uwzględniono następujące wytyczne zawarte w zaktualizowanym Krajowym Planem Gospodarki Odpadami 2010 (dalej: KPGO) - dokumencie nadrzędnym wobec PGO.

Zgodnie z KPGO Zakład Zagospodarowania Odpadów powinien zostać tak zaplanowany, by był zdolny do przyjmowania i przetwarzania odpadów, wytworzonych na terenie zamieszkałym przez co najmniej 150 tys. mieszkańców. W obecnych założeniach ZZO Hryniewicze swym zasięgiem terytorialnym obejmuje 10 gmin zamieszkałych przez blisko 390 tys. mieszkańców. Ponadto ZZO muszą stanowić kompleksowy układ pozwalający na właściwe zagospodarowanie wszystkich rodzajów odpadów:

- mechaniczno-biologiczne lub termiczne przekształcanie zmieszanych odpadów komunalnych lub pozostałości sortowni;

- składowanie zmieszanych odpadów komunalnych;
- kompostowanie odpadów zielonych;
- sortowanie poszczególnych frakcji odpadów komunalnych zebranych selektywnie (opcjonalnie);
- zakład demontażu odpadów wielkogabarytowych (opcjonalnie);
- zakład przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (opcjonalnie).

Ponadto KPGO wskazuje, iż w przypadku aglomeracji lub regionów obsługujących powyżej 300 tys. mieszkańców, a takim regionem będzie ZZO Hryniewicze, preferowaną metodą zagospodarowania zmieszanych odpadów komunalnych jest ich termiczne przekształcanie.

W związku z powyższym w Raporcie przygotowanym przez firmę Socotec Sp. z o.o. uwzględniono plan rozszerzenia zakresu projektu, tak aby dokument był w pełni zgodny ze zaktualizowanym PGO na etapie postępowania oceny oddziaływania na środowisko. Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego została przyjęta uchwałą Nr XXXVI/407/09 Sejmiku Województwa z dnia 28 grudnia 2009r. w sprawie uchwalenia Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2009-2012. **Należy podkreślić, iż w przypadku braku zgodności na tym etapie z aktualizacją PGO, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wezwałby inwestora – Miasto Białystok do uzupełnienia raportu o oddziaływaniu na środowisko w tym zakresie, a wykonawca - Socotec Sp. z o.o. zgodnie z zawartą umową byłby do tego zobowiązany.** Jednocześnie przyjęta zmiana zakresu terytorialnego projektu uwzględniona w Raporcie nie rzutuje w sposób znaczący na jego zapisy i przedstawione wyniki, w zakresie rozwiązań technologicznych i analizowanych lokalizacji.

Określenie w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia wydajności instalacji termicznego przekształcania na poziomie 150 tys. ton wynika z faktu, iż studium wykonalności, które stanowiło podstawę sporządzenia SIWZ, w swych założeniach nie uwzględniało wymogów Dyrektywy 2008/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie odpadów, która weszła w życie w dniu 10 grudnia 2008 roku. Dyrektywa w art.11 wprowadza dla roku 2020 nowe - wyższe progi odnośnie ilości odpadów opakowaniowych, jakie powinny zostać poddane procesowi odzysku i recyklingu. Wynikające z niej zmiany to m.in. wymóg przygotowania do ponownego wykorzystania i recyklingu materiałów odpadowych, przynajmniej takich jak papier, metal, plastik i szkło z gospodarstw domowych i w miarę możliwości innego pochodzenia (pod warunkiem że te strumienie odpadów są podobne do odpadów z gospodarstw domowych) wagowo do minimum 50%.

Dyrektywa mówi o okresach przejściowych, jednakże w związku z tym, że są one do dnia dzisiejszego nie wskazane przez Komisję Europejską, wykonawca raportu założył, że selektywne zbieranie odpadów materiałowych wyniesie tak jak zakłada dyrektywa - 50%.

Mając na uwadze ww. prawo, uzyskanie strumienia odpadów na poziomie 150 tys. Mg/rok wymagałoby obszaru alimentacyjnego wielkości województwa podlaskiego, co nie jest możliwe biorąc pod uwagę obowiązujące w prawie odpadowym aspekty logistyczne, finansowe, zasadę bliskości, a w związku z tym inne ZZO w województwie.

Z uwagi na powyższe oraz na planowaną zmianę zasięgu terytorialnego ZZO Hryniewicze dla ZUOK w Białymstoku do analizy przyjęto obszar alimentacyjny obejmujący Miasto Białystok oraz 9 gmin powiatu białostockiego ziemskiego.

W przygotowanym raporcie wykonawca przyjął, że dla przedmiotowego obszaru alimentacyjnego będzie zbieranych ok. 95% całego strumienia wytwarzanych odpadów. Zatem przyjmując założone poziomy selektywnej zbiórki, wyliczył, że do ZUOK w Białymstoku w 2015 roku może być kierowanych 120 914 zmieszanych odpadów komunalnych i 3615 balastu.

Wobec powyższego dla ZUOK w Białymstoku przyjęto wydajność 120 tys. Mg/rok. Założono również, że w związku ze wzrostem selektywnie zebranych odpadów ilość zmieszanych odpadów komunalnych kierowanych do instalacji będzie się zmniejszać, natomiast nastąpi wzrost ilości dostarczanego do zakładu balastu (frakcji energetycznej) po procesach odzysku zebranych selektywnie odpadów.

Uzasadniając dalej zachowanie zgodności raportu o oddziaływaniu na środowisko z SIWZ należy zauważyć, iż wydajność zakładu została podana jako „około”, nie zaś dokładnie 150 tys. Mg/rok. Wyrażenie „około” zgodnie z Uniwersalnym Słownikiem Języka Polskiego oznacza: przyimek poprzedzający określenie liczby, ilości, miary lub czasu; komunikuje, że jest ono przybliżone. Opierając się na ww. definicji przyjąć należy, iż wartość 120 000 jest wartością przybliżoną do wartości 150 000 – jest tylko o 20% mniejsza. Ponadto wydajność instalacji pozostaje bez znaczenia na zakres oraz cenę oferowanych przez wykonawcę usług.

Za uznaniem, iż 120 000 jest przybliżone do 150 000 przemawiają także warunki udziału w przetargu, w których to Zamawiający wymagał od wykonawców wykazaniem się doświadczeniem przy opracowaniu raportu dla zakładu wydajności min. 100 000 Mg/rok oraz Studium Wykonalność projektu, w którym jest mowa o wydajności 110 000 Mg/rok. przedmiotem zamówienia jest więc opracowanie Raportu dla budowy Zakładu, bez wskazywania konkretnej jego wydajności.

W odniesieniu do kwestii zestania odpadów niebezpiecznych SIWZ jedynie wskazuje, iż będą one przekazane do unieszkodliwiania w ramach usług specjalistycznych. Taki zapis nie stoi w sprzeczności z treścią Raportu, gdyż na terenie ZUOK Białystok będzie odbywać się ich stabilizacja w instalacji, która stanowi element Zakładu. Tak przygotowane odpady będą odbierane przez upoważnione do tego firmy. Zaproponowany przez Wykonawcę sposób postępowania z nimi zapewni maksymalną ochronę zdrowia ludzkiego i zminimalizuje oddziaływanie na otoczenie, a rolą raportu jest wskazanie takich rozwiązań, które zagwarantują, iż wpływ planowanej inwestycji na zdrowie ludzkie i środowisko będzie możliwie najmniejszy.

Podobnie należy rozpatrywać kwestię waloryzacji żużli. Zaproponowany przez Wykonawcę raportu wariant, aby waloryzacji dokonywać na terenie ZUOK Białystok, został poparty względami środowiskowymi i ekonomicznymi. Ponadto należy pamiętać, iż raport oddziaływania na środowisko wskazuje jedynie, czy w przypadku zastosowania rozwiązania polegającego na umiejscowieniu na terenie ZUOK Białystok stacji waloryzacji żużli oraz stacji zestania odpadów nie nastąpi negatywne oddziaływanie na zdrowie ludzkie i środowisko naturalne, co niniejszym zostało w nim potwierdzone. Nie determinuje jednak ostatecznie

rozwiązań technologicznych, które będą musiały być uwzględnione przy tworzeniu dokumentacji technicznej instalacji, a jedynie dopuszcza pewne rozwiązania pod kątem ich oddziaływania na środowisko. Opisany w Raporcie wariant jest szerszy, niemniej jednak tym samym wskazuje, iż pewne dodatkowe elementy instalacji mogą zostać zlokalizowane na terenie ZUOK Białystok i takie rozwiązania będą korzystne pod kątem oddziaływania na środowisko.

Ad 2.

Badanie przeprowadzone w grudniu 2008 roku, przez instytut Millward Brown SMG/KRC na grupie 1000 pełnoletnich białostoczan miało na celu określenie stopnia akceptowalności budowy Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Białymstoku, jak również poznanie ogólnej oceny pomysłu budowy, poziomu wiedzy mieszkańców na temat potrzeby zrealizowania inwestycji, poziomu akceptacji dla różnych lokalizacji, najczęściej występujących argumentów 'za' i 'przeciw' budowie zakładu oraz stopnia segregacji odpadów. Metoda wybrana do przeprowadzenia badań została wybrana na podstawie konsultacji z ośrodkami badawczymi. Dla zapewnienia największej reprezentatywności i możliwości dotarcia do mieszkańców zarekomendowały one przeprowadzenie badań metodą CATI - (Computer Assisted Telephone Interviewing) - technika stosowana przy realizacji badań ilościowych, polegająca na prowadzeniu wywiadów telefonicznych z wykorzystaniem komputera. Podstawową zaletą badań CATI jest bardzo korzystna relacja czas – jakość – cena. Ponadto technika CATI daje pełne możliwości śledzenia przebiegu badania oraz kontroli jakości pracy ankieterów, z kolei wybór grupy 1000 respondentów z punktu socjologicznego pozwala na przeniesienie wyników na całą populację (badania zostały przeprowadzone na reprezentatywnej próbie kwotowo-losowej mieszkańców Białegostoku w wieku 18+ lat, próba reprezentatywna ze względu na płeć, wiek i wykształcenie).

W Raporcie o oddziaływaniu na środowisko budowy ZUOK w Białymstoku w rozdz.13.2.1 znalazł się zapis, iż: „W listopadzie 2008 r. na zlecenie Miasta Białystok instytut badań opinii publicznej, Millward Brown SMG/KRC przeprowadził badania metodą wywiadu telefonicznego wspomaganego komputerowo (CATI) na grupie 1000 pełnoletnich białostoczan pytając ich m.in. o opinię w sprawie selektywnej zbiórki odpadów u źródła oraz propozycji budowy spalarni”. Wyniki badań pozwoliły na poznanie wątpliwości mieszkańców oraz poziomu ich wiedzy – przez co stały się punktem wyjścia do ustalenia dalszych zagadnień w ramach spotkań konsultacyjnych. Dodatkowe konsultacje społeczne i kampania informacyjna dotyczące planowanych zamian w systemie gospodarki odpadami w mieście, w tym budowy ZUOK w Białymstoku rozpoczęły się w czerwcu 2008 roku. Mieszkańcy Białegostoku są szeroko informowani o planowanym systemie gospodarki odpadami. Pierwsze spotkanie zostało zorganizowane w trakcie prac nad dokumentacją, tj. Studium Wykonalności i odbyło się w czerwcu 2008 roku. Od czerwca 2009 r. prowadzone są konsultacje społeczne, w ramach prowadzonej przez Urząd Miasta kampanii informacyjnej. Ponadto w ramach oceny oddziaływania na środowisko zmierzającej do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zapewniono udział społeczeństwa zgodnie z *ustawą z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r., Nr 199, poz.1227 z póź. zm.)*.

22 czerwca 2009 r. Prezydent Miasta otworzył konsultacje społeczne Projektu pn. „Zintegrowany system gospodarki odpadami dla aglomeracji białostockiej”. W tym samym miesiącu odbyły się 3 spotkania z mieszkańcami potencjalnych lokalizacji spalarni, na których zaprezentowano wstępne wyniki raportu oddziaływania na środowisko. W dniu 30 września 2009 r. odbyło się otwarte dla wszystkich zainteresowanych spotkanie, w trakcie którego autorzy Raportu przedstawili jego treść. W dniach 27-29 października 2009 r. dokonano prezentacji wyników Raportu w trzech analizowanych lokalizacjach. W każdym z ww. spotkań mieszkańcy Białegostoku mieli możliwość pełnego uczestnictwa, wyrażali swoje opinie, zadawali pytania. Powołany został również Okrągły Stół Odpadowy adresowany do przedstawicieli instytucji państwowych i samorządowych, białostockich uczelni wyższych, organizacji pozarządowych i komitetów społecznych, osób i firm, które wyraziły dotychczas swoje zainteresowanie problematyką zagospodarowania odpadów. Ponadto została uruchomiona strona internetowa: www.czystanergia.bialystok.pl, na której znajduje się szeroka informacja o projekcie i wydarzeniach z nim związanych. Za jej pośrednictwem możliwe też jest kierowanie pytań i opinii w sprawie projektu.

Ad. 3.

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 15 września 2000r. o referendum lokalnym/Dz. U. Nr 88, poz. 985 ze zmianami/ referendum przeprowadza się z inicjatywy organu stanowiącego danej jednostki samorządu terytorialnego lub na wniosek 10% uprawnionych do głosowania mieszkańców gminy albo powiatu. Przedmiotem referendum mogą być sprawy dotyczące danej wspólnoty, mieszczące się w zakresie zadań i kompetencji jej organów (art.7).

Organ stanowiący podejmuje uchwałę w sprawie przeprowadzenia referendum zawierającą:

1. pytanie lub pytania referendum albo warianty do wyboru;
2. termin przeprowadzenia referendum
3. wzór karty do głosowania;
4. kalendarz czynności związanych z przeprowadzeniem referendum (art.9);

Jak z powyższego wynika, odpowiedzi na pytania postawione przez Panią Radną leżą w gestii Rady Miejskiej Białegostoku. Natomiast szacunkowe koszty przeprowadzenia referendum wyniosłyby minimum 500 tys. zł (koszty wyborów samorządowych w 2006 r. wyniosły 712.776 zł).

Ad 4.

Przedstawiciele środowisk naukowych, w tym również Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku poprzez zaproszenia kierowane na ręce Rektorów uczelni, zapraszani są do udziału we wszystkich spotkaniach, organizowanych w ramach konsultacji społecznych projektu, a w szczególności do udziału w posiedzeniach Okrągłego Stołu Odpadowego. Nawet pomimo braku woli uczestnictwa władz uczelni lub reprezentantów, wszystkie spotkania są otwarte dla wszystkich zainteresowanych. W związku z powyższym nic nie stoi na przeszkodzie w przedstawieniu swojego stanowiska. Do chwili obecnej nie wpłynęły żadne opinie przedstawicieli środowiska medycznego w zakresie wpływu instalacji termicznego unieszkodliwiania odpadów na zdrowie ludzkie. W dniu 13 stycznia 2010 roku planowane jest zorganizowanie panelu dyskusyjnego

poświęconego założeniom nowego systemu gospodarki odpadami, gdzie naukowcy będą mogli zaprezentować opinie na przedmiotowy temat. Zaproszenia zostały skierowane do Rektorów białostockich uczelni.

PREZYDENT MIASTA

dr hab. Tadeusz Truskolaski

Do wiadomości:

1. Departament Ochrony Środowiska i Gospodarki Komunalnej,
2. Departament Organizacyjny i Nadzoru.

BIURO FUNDUSZY EUROPEJSKICH
DYREKTOR

mgr Alina Pisiecka

8.01.10